

۱۳
مستقبل

مدل هادی تلاش اقتصادی برکت

بنیاد برکت
تولیدی و بازرگانی

تولید مصنوعات چرم
(خانگی و کارگاه خرده خانوادگی)

السلامة

مستقب

مدل هادی تلاش اقتصادی برکت

تولید مصنوعات چرم
(خانگی و کارگاه خرد خانوادگی)

بنیاد برکت

سازمان صنعتی، بازرگانی و اقتصادی

کمیته تحقیق و توسعه

عنوان و نام پدیدآور : مهتاب ۱۳ : مدل هادی تلاش اقتصادی برکت، تولید مصنوعات چرم (خانگی و کارگاه خرد خانوادگی)/ پدیدآورنده کمیته تحقیق و توسعه بنیاد برکت.
مشخصات نشر : تهران: ایده‌های نوین، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۷۲ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی).
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۱۶-۸-۴
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
عنوان دیگری : مدل هادی تلاش اقتصادی برکت، تولید مصنوعات چرم (خانگی و کارگاه خرد خانوادگی).
موضوع : چرم‌کاری
موضوع : Leatherwork
شناسه افزوده : بنیاد برکت. کمیته تحقیق و توسعه
رده‌بندی کنگره : TT۲۹۰
رده‌بندی دیویی : ۷۴۵/۵۳۱
شماره کتابشناسی ملی : ۷۵۶۲۷۱۴
وضعیت رکورد : فیپا

مهتاب ۱۳

مدل هادی تلاش اقتصادی برکت «تولید مصنوعات چرم (خانگی و کارگاه خرد خانوادگی)»

پدید آورنده: کمیته تحقیق و توسعه بنیاد برکت
ناشر: ایده‌های نوین
گرافیک و صفحه‌آرایی: طراحان یگانه ترسیم
نوبت چاپ: اول
شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۱۶-۸-۴
تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۹
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به بنیاد برکت است.

نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان خالداسلامبولی (وزرا)، خیابان بیست‌ویکم، پلاک ۱۱
کمیته تحقیق و توسعه بنیاد برکت

فهرست مطالب

فهرست مطالب

۹	..... سخن آغازین
۱۷	..... مقدمه
۱۹	..... کلیات
۲۲	..... مصنوعات چرمی
۲۳	..... کیف
۲۶	..... کمر بند
۲۷	..... بند آویز و جا کلیدی
۲۷	..... زیور آلات چرمی
۲۸	..... بازار چرم
۲۹	..... تولید
۳۵	..... مصرف
۳۷	..... تأمین مواد اولیه
۳۹	..... مراحل تولید مصنوعات چرمی
۳۹	..... تهیه طرح و ساخت الگوی برش
۴۰	..... برش قطعات مورد نیاز
۴۱	..... نازک کردن لبه‌های چرم (لويس كاری)

۴۱	..... عملیات تکمیلی قبل از دوخت
۴۳	..... دوخت
۴۳	..... مراحل نهایی و بسته‌بندی محصول
۴۵	..... وسایل، ابزار و مواد اولیه تولید مصنوعات چرم
۴۵	..... وسایل تولید
۴۹	..... مواد اولیه
۴۹	..... چرم
۴۹	..... روش تولید
۵۰	..... ضخامت
۵۲	..... شکل ظاهری
۵۶	..... سایر مواد اولیه
۵۹	..... راه اندازی کسب و کار تولید مصنوعات چرمی
۵۹	..... دریافت مجوز
۶۰	..... ضوابط استقرار کارگاه تولید مصنوعات از چرم آماده
۶۱	..... توجیه اقتصادی کسب و کار
۶۱	..... مدل کسب و کار اول: چرم دوزی دستی (کسب و کار خانگی)
۶۷	..... مدل کسب و کار دوم: کارگاهی و خانوادگی چرم دوزی (نیمه اتوماتیک)
۷۴	..... فهرست منابع

فهرست مطالب

سخن آغازین

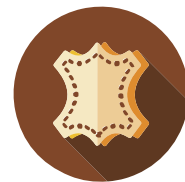
از مهم‌ترین اهداف کلان توسعه، رشد اقتصادی، ایجاد رفاه اجتماعی و افزایش درآمد سرانه مردم و کاهش بیکاری است. با توجه به شرایط، پتانسیل و اهمیتی که روستاها دارا می‌باشند، توسعه و عمران روستایی در دهه‌های اخیر، همواره یکی از دغدغه‌های اصلی در ایران و اکثر کشورهای در حال توسعه بوده است. در بسیاری از کشورها، توسعه روستایی به‌مثابه راهبردی با اهمیت برای تأمین نیازهای اساسی و توزیع عادلانه ثروت تلقی شده و بر این اساس از شیوه‌ها و الگوهای متنوعی برای توسعه روستایی استفاده گردیده است. که عمدتاً از دستاورد مطلوبی برخوردار نبوده‌اند به‌طوری‌که هنوز هم سهم جوامع روستایی در بسیاری از کشورها از توسعه و پیشرفت، بسیار اندک است و اکثر فقرای این کشورها یا در روستاها به سر می‌برند و یا شهرنشینانی عمدتاً حاشیه‌نشین با منشاء روستایی‌اند.

مطالعات انجام شده در دهه‌های اخیر، بیانگر آن است که هر یک از الگوهای توسعه بدون در نظر گرفتن شرایط اجتماعی - اقتصادی جوامع و با اعمال مدیریت با رویکردی از بالا به پایین به اجرا در می‌آیند؛ به دلیل نادیده انگاشتن نقش مردم و جوامع محلی در تصمیم‌گیری‌ها معمولاً با چالش‌های زیادی مواجه می‌شوند که هم از نظر اقتصادی پرهزینه‌اند و هم از نظر اجتماعی ناپایدار و غالباً حتی به هدف‌های از پیش تعیین شده نیز نمی‌رسند.

الگوهای توسعه اقتصادی - اجتماعی جامعه محور، ضمن توانمندسازی مردم، زمینه‌های مشارکت فعال آنان را در برنامه‌های توسعه فراهم می‌آورند. مسئولیت‌پذیری اجتماعی آحاد مردم و مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد، شاکله اصلی این رویکرد است. گروه‌های سازمان‌یافته مردمی، به واسطه بهره‌مندی از ظرفیت‌های نوآوری، خوداتکایی در پاسخگویی به نیازهای محلی و ارائه خدمات مناسب از مزیت نسبی در مسیر پیشبرد توسعه در سطح محل، برخوردار هستند.

رویکرد اجتماع‌محور به توسعه پایدار و پروژه‌های اجرایی و برنامه‌ریزی پایین به بالا یکی از مهم‌ترین رویکردهای اصلی در اقتصاد مقاومتی است. این رویکرد در برنامه‌های توسعه مناطق روستایی و شهرستان‌های محروم کشور می‌تواند ضامن موفقیت و پایداری برنامه‌های توسعه‌ای باشد. به کارگیری رویکرد مشارکتی در امر توسعه و اجرای برنامه‌های توانمندسازی در سطح محلی، از یک سو روند اجرای طرح‌ها را تسهیل می‌کند و مقبولیت اجتماعی را به دنبال دارد و از سوی دیگر، منافع طرح‌ها و برنامه‌ها را به صورت مستقیم به جامعه محلی برمی‌گرداند. این در حالی است که برنامه‌ها و پروژه‌های توسعه مبتنی بر رهیافت‌های تمرکزگرا و یک‌سویه، هرچند ممکن است در ابتدا با تحولات قابل توجهی در مقطعی از زمان همراه باشد، ولی عملاً به برکنار ماندن مردم جریان توسعه و حتی گرفتار آمدن آنان در دام وابستگی منجر می‌شود که در بسیاری از موارد میزان اعتماد به نفس، قدرت تصمیم‌گیری و ظرفیت مدیریت جوامع نیز تحلیل می‌رود.

سخن آغازین

سخن آغازین

مطالعات و بررسی‌های انجام‌شده توسط کمیته تحقیق و توسعه بنیاد، با محوریت مبانی نظری، مطالعات تطبیقی ملی و بین‌المللی و تجربیات کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، حاکی از آن است که در دوران صنعتی و مدرن شدن، کشورهای پیشرفته از فرصت‌های بکری در بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات برخوردار بوده و به‌واسطه فناوری حاصل از عصر صنعتی شدن، در یک فضای رقابتی، به تشویق سرمایه‌گذاری در مقیاس بزرگ و تولید انبوه پرداخته‌اند. در این مسیر استفاده از بازارهای جهانی، تأمین منابع از کشورهای مختلف و مدیریت قیمت تمام‌شده نیز، خود گامی مؤثر در حل مشکل اشتغال بوده است. در ادامه اقداماتی مانند استانداردسازی، بهبود فناوری‌ها و ... موجب شده است تا آن کشورها عهده‌دار نقش اصلی و پیشرو در بازارها گردیده و بدین ترتیب زمینه توسعه کسب‌وکار و به‌تبع آن توسعه اشتغال، برای آن کشورها فراهم گردد.

متأسفانه باگذشت این روند و نقش‌پذیری کشورها در بازارها و تصرف سهم‌های اصلی بازار، فضا و موقعیت برای کشورهای در حال توسعه محدود و کم شده است. در این راستا کشورهای در حال توسعه از یک طرف با اشباع نسبی بازارهای جهانی، عدم برخورداری از قدرت سیاسی-اقتصادی و عدم دسترسی به فناوری‌های پیشرفته مواجه شده و از طرف دیگر فرهنگ مصرف در این کشورها نفوذ یافته است. بنابراین، برای کشورهای در حال توسعه، دیگر این امکان فراهم نمی‌شود تا بتوانند صرفاً از همان روش‌های تجربه‌شده، به تولید و رشد اشتغال بپردازند. چراکه مختصات محیط و ویژگی‌های عرضه و تقاضا تغییر کرده است و بدین ترتیب طراحی و مدیریت فرآیند تولید و توسعه اشتغال، در این دوره سخت‌تر و پیچیده‌تر از قبل گردیده است.

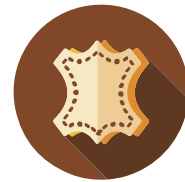
در همین رابطه، ایران نیز به‌عنوان یک کشور در حال توسعه، از قبل از پیروزی انقلاب اسلامی به‌عنوان عنصری از زیرمجموعه قدرت‌های حاکم و با اعمال سیاست‌های توسعه‌ای نظیر کشورهای پیشرفته و توسعه یافته، اقدام به حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در فضای رقابتی نموده است. نتیجه

اجرای این نوع سیاست‌ها، تمرکز سرمایه‌ها در شهرهای بزرگ و مرفه شدن شهرهای برخوردار بوده و همین سیاست از سویی دیگر موجب افزایش مهاجرت از روستاها و شهرهای محروم با هدف استفاده از فرصت‌های شغلی ایجادشده در شهرهای بزرگ گردیده است. به‌نحوی که در برابر رشد و توسعه‌ی برخی از شهرهای بزرگ، بسیاری از دیگر شهرها و نیز روستاها، سرانجامی غیر از حرکت به سمت فقر، فلاکت و محرومیت بیشتر، نداشته‌اند.

توسعه اجرای این سیاست و تمرکز بر سرمایه‌گذاری در شهرهای بزرگ و فراموش کردن سایر شهرهای کوچک و به‌ویژه روستاها، موجب شده است که نسبت روستانشینی جمعیت از حدود ۶۱ درصد در سال ۱۳۳۵ به حدود ۲۵٫۹ درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یابد. در این راستا باید توجه داشت این روند کاهشی و تغییر بافت جمعیتی و نیز آمایشی، علی‌رغم تلاش‌های مؤثر دولت‌ها در دوران پس از انقلاب اسلامی در حوزه تأمین زیرساخت‌ها نظیر ایجاد و توسعه راه، آب، برق، مدرسه و درمانگاه و همچنین ساماندهی شوراها و سایر مجموعه اقدامات اجتماعی، رخ داده است. هم‌اکنون روستاهای بسیاری در ایران وجود دارند که از امکانات زیربنایی مناسب برای زندگی و سکونت دائمی، بهره‌مند هستند اما روستاییان به دلیل عدم برخورداری از شغل مناسب (درآمدزا) و محدودیت تولید، به شهرها مهاجرت نموده و آن روستاهای بهره‌مند از زیرساخت‌ها، خالی از سکنه شده‌اند.

یکی از مأموریت‌های اصلی بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، توسعه کسب‌وکارهای پایدار و توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی جوامع محروم، مبتنی بر مزیت‌های نسبی مناطق است. در راستای تحقق این مأموریت، تدوین راه‌کارهای نوآورانه به‌منظور جلب مشارکت فراگیر جامعه محلی و توان‌افزایی آنان به‌منظور ارتقای سطح رفاه و ایجاد زمینه توسعه پایدار در مناطق هدف، در اولویت کار بنیاد برکت قرار گرفت. از این‌رو، بر مبنای تعریف و اجرای سلسله مطالعات پژوهشی و میدانی و بررسی هدفمند تجربیات گوناگون ملی و بین‌المللی در

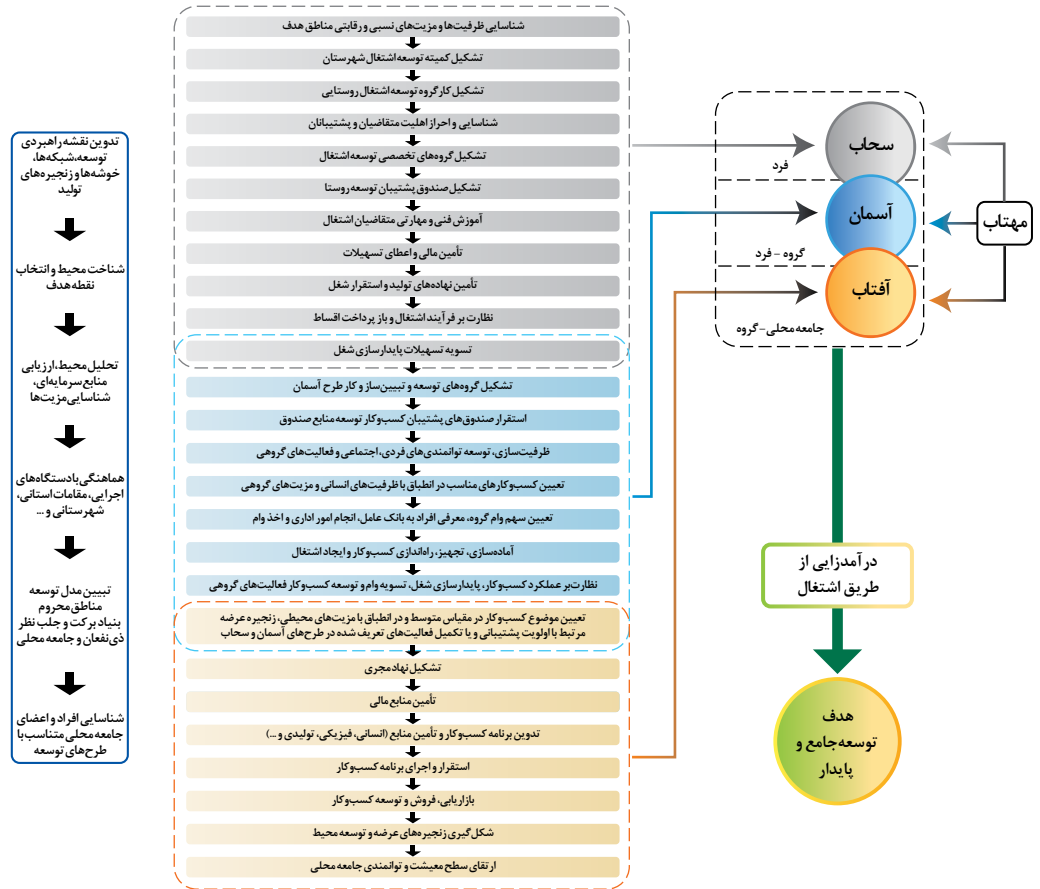

سخن آغازین

حوزه محرومیت‌زدایی، «چارچوب مفهومی توسعه مناطق محروم و روستایی» در قالب طرح‌های «سحاب»، «آسمان»، «آفتاب» و «مدل هادی تلاش اقتصادی برکت (مهتاب)» تهیه و تدوین گردید.

شکل ۱. مدل اجرایی طرح‌های سحاب، آسمان، آفتاب و مهتاب

همانگونه که در شکل ۱ نشان داده شده است، در هر یک از این طرح‌ها و روش‌های عملیاتی، علاوه بر ترسیم مسیر، به نحوه سازمان‌دهی و چگونگی مشارکت سایر بخش‌ها اعم از بخش عمومی، خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد، تعریف نقش هر یک از ذی‌نفعان، تکمیل زنجیره تأمین هر فعالیت و نقش مردم جامعه محلی، توجه ویژه‌ای شده است.

«آیین‌نامه سرمایه‌گذاری حمایتی اشتغال برکت-سحاب»، با تمرکز بر سطح فردی و با هدف ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و ارتقای سطح زندگی و معیشت خانوارهای مناطق محروم و روستایی کشور، طراحی گردیده است. طرح سحاب، با بهره‌گیری از سرمایه‌های پنج‌گانه افراد و تقویت آن‌ها با استفاده از آموزش، توانمندسازی و تأمین مالی خرد افراد را به سمت ایجاد و استفاده از فرصت‌های شغلی بر اساس ظرفیت‌های فردی و محیطی سوق می‌دهد.

«آیین‌نامه سرمایه‌گذاری مردمی و اشتغال نیروی انسانی-آسمان» از طرح‌های مورد عمل بنیاد است که به دنبال ایجاد رشد فراگیر در مناطق محروم و توسعه جامعه محلی، تحت رویکرد اصلی معیشت پایدار است. «آسمان» راهی برای ایجاد پیوند میان سرمایه اجتماعی و اقتصادی در یک جامعه با تمام فرصت‌ها و محدودیت‌های دنیای واقعی است که میان توانمندی جامعه و بازارهای محلی، پلی از جنس مشارکت، توسعه اجتماعی و اقتصادی می‌زند و زمینه تقویت چرخه عرضه و تقاضا را به‌عنوان زیربنای درآمدزایی و اشتغال، در سطحی نظیر یک شهرستان فراهم می‌آورد.

«آیین‌نامه فقرزدایی و توان‌افزایی برکت - آفتاب» یکی دیگر از طرح‌های مورد عمل بنیاد است که با هدف کمک به تسریع فرآیند فقرزدایی از طریق توانمندسازی جوامع محلی مبتنی بر بهره‌گیری از رویکرد مشارکتی و اقدام اجتماعی به‌جای تصدی‌گری، تدوین شده است. تحت گستره «آفتاب»، قبل از تعیین ظرفیت‌های محلی برای انجام و توسعه کسب‌وکار، فرایند توانمندسازی آغاز می‌شود تا مردم جامعه محلی بتوانند به‌صورت فعال در تصمیم‌گیری‌ها و پذیرش مسئولیت، ایفای

سخن آغازین

نقش نمایندند. بی تردید بنیاد برکت بر این باور است که غلبه بر فقر و محرومیت، نیازمند آن است که مردم، خود از توانمندی لازم برای شناخت فرصت‌ها و محدودیت‌های محیطی برخوردار گردیده و مهارت و دانش زندگی در شرایط محیطی را کسب نمایند.

در نهایت «مهتاب» یا «مدل هادی تلاش اقتصادی برکت» حلقه تکمیل کننده «چارچوب مفهومی توسعه روستا» تلقی می‌شود. «مهتاب» در پی آن است تا با ارائه طرح‌ها و مدل‌های کسب و کار خرد با توجه به زمینه‌ها و ظرفیت‌های روستایی، پیوند دهنده مجموعه‌های «سحاب»، «آسمان» و «آفتاب» باشد. اگر در سحاب به دنبال تولید خانگی و خرد هستیم و در آسمان ایجاد اشتغال اجتماع محور با رویکرد گروهی مد نظر ما است و در آفتاب در جستجوی پشتیبانی و تأمین چرخه تولید هستیم، در «مهتاب» مدل‌های کسب و کار را شناسایی و به افراد و جامعه محلی معرفی می‌کنیم.

کمیته تحقیق و توسعه بنیاد برکت

سخن آغازین

مهتاب

(مدل هادی تلاش اقتصادی برکت)

**تولید مصنوعات
چرم**

مقدمه

چرم عبارت است از پوست حیوانات و برخی جانوران که به وسیله مواد شیمیایی و انجام اقدامات فیزیکی و شیمیایی از حالت ابتدایی خارج شده و به صورتی فساد ناپذیر و ثابت در می آید. به تمامی فرآورده‌هایی که از چرم ساخته می‌شود مصنوعات چرمی گفته می‌شود و طیف وسیعی از محصولات همچون انواع کیف، کفش، پوشاک، تسمه‌های صنعتی، کفش، کمر بند، جاکلیدی، وسایل تزئینی، دستکش و ... را شامل می‌شود. برای تولید فرآورده‌های چرمی، در هر منطقه براساس ویژگی‌های جغرافیایی، فرهنگی و حتی مذهبی از پوست حیوانات مختلفی از جمله گاو، گوسفند، بز، شتر مرغ و ... استفاده می‌شود. چرم دوزی یکی از انواع صنایع دستی ایران است که از دیرباز در مناطق مختلف کشور رونق داشته و تأمین کننده نیازهای مختلف مردم بوده است.

این حرفه و هنر دستی ایرانی، جزو معدود موارد سرمایه‌گذاری است که تقریباً با هر میزان توان سرمایه‌گذار، سازگار است؛ در گوشه‌ای از اتاق یک خانه گرفته تا بزرگ‌ترین کارگاه‌ها می‌توان عملیات تولید مصنوعات چرمی را به ثمر رساند و مهم‌تر آن که دوره خواب سرمایه که یکی از موانع توجیه‌کننده طرح‌های تولیدی است در زمینه مصنوعات چرمی بسیار کوتاه است.

هدف ما در این مجموعه آن است که ضمن آشنایی کلی با چرم و فرایند چرم‌دوزی دستی، با ارائه طرح توجیه اقتصادی به افراد علاقه‌مند در این زمینه، موجبات اشتغال هم‌میهنان عزیز در این صنعت دیرینه فراهم آوریم.

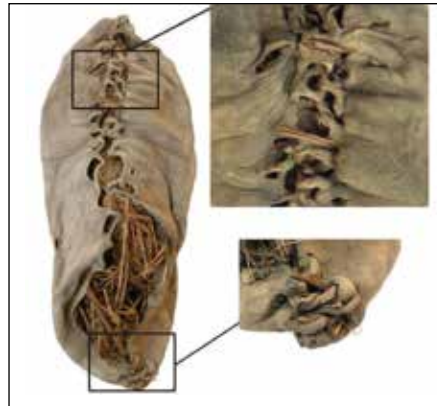

مقدمه

کلیات

تاریخچه چرم

چرم جزء اولین کشفیات و دستاورد کاربردی بشر در طول تاریخ بوده است. اجداد و نیاکان ما از این کشف بزرگ در راستای حفظ خود از پیشامدهای محیطی و طبیعی استفاده می کردند. در زمان های قدیم از شکار حیوانات برای تهیه گوشت استفاده می کردند. این نیاز تکامل پیدا کرد و انسان اولیه

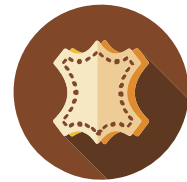
برای محافظت از پاهای خود در مقابل سنگ و خار و خاشاک، تکه پوستی سخت به دور آن پیچید. همچنین پی برد می توان آب را در مشک نگهداری کرد و بدین گونه با گذشت زمان، دانش استفاده از چرم فزونی یافت. سپس از پوست حیوانات برای تولید چادر، بستر، زیرانداز، زره، افسار و کفش استفاده نمود (Leather Resource, 2008).

با پیدایش تمدن‌های بشری در روم و چین و نیز توسعه علم بشر، استفاده از کلاه‌های چرمی به‌عنوان قسمتی از ساز و برگ نظامی سربازان روم و نیز ساخت انواع روکش تخت‌خواب و لباس چرمی با رنگ‌های متفاوت مرسوم گردید. اشیاء پیدا شده در مصر که از ساخت آن‌ها بیش از ۳۵۰۰ سال می‌گذرد، گواه این است که درباریان آن زمان از چرم‌های مُزین به طلا و عاج‌های قیمتی استفاده می‌کردند. در قرن چهاردهم و پانزدهم میلادی در اروپا، پوشاک متنوعی مانند نیم تنه، شلوار و کفش با اشکال مختلف مورد توجه انسان‌ها قرار گرفت. در همین ایام چرم جهت جلد کتاب به مصرف می‌رسید.

گسترش بازارهای فعالیتی و صنعتی شدن در قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی تقاضاهای جدیدی را در استفاده از پوست و چرم ایجاد کرد. در این دوران نیاز به کفش‌های سبک‌تر و شیک‌تر و ایجاد تغییرات اساسی در رنگ و طراحی مصنوعات چرمی ایجاد شد. چرم دباغی شده بسیار ضخیم بود و این چیزی نبود که در قرون صنعتی از سوی بازار پذیرفته شود، بنابراین راهکار استفاده از نمک کروم اتخاذ شد که در راستای آن دکوراسیون منزل‌ها و طراحی پوشاک و کیف و کفش چرمی دست خوش تحولی عظیم شد و ساخت مصنوعات چرمی به‌صورت صنعتی و اتوماتیک مطرح گردید (libertyleathergoods, no date). با این حال در کشورهای مختلف دنیا، ساخت مصنوعات چرمی به‌صورت دستی هنوز رونق زیادی دارد که دلیل عمده آن، ظرافت مصنوعات چرمی دست دوز می‌باشد.

تاریخ دقیقی از پیدایش صنعت چرم در ایران مشخص نیست اما با استناد بر تحقیقات و مطالعات باستان‌شناسی ایرانیان از ۱۵۰۰ سال قبل از میلاد از پوست و چرم برای پوشش استفاده می‌کردند. از حدود ۵۵۰ سال قبل از میلاد لباس و زره ایرانیان از جنس چرم و چوب بوده است. پوست دباغی شده ایرانی از کیفیت بالایی برخوردار بوده است و پس از ظهور اسلام در تمام کشورهای اسلامی

کلیات

به مصرف می‌رسید (علیزاده، ۱۳۷۳). در دوره قاجار، همدان مرکز مهم تولید نوعی چرم، معروف به «چرم همدانی» بوده است که از پوست گوسفند تهیه می‌شد. در سال ۱۲۶۷ پوست از جمله کالاهایی بود که امیرکبیر به نمایشگاهی در لندن فرستاد. به‌علاوه در این دوره صادرات پوست و چرم، از اغلب شهرهای ایران به روسیه و عثمانی و هند رونق بسیار داشت. علاوه بر همدان، شهرهای تبریز و اصفهان نیز در تولید و صادرات چرم سهم به‌سزایی داشته‌اند. اولین کارخانه چرم‌سازی ایران در سال ۱۳۰۸ شمسی در شهر تبریز بنا شد و در سال ۱۳۱۱ کارخانه ماشینی و مدرن چرم‌سازی در همدان تأسیس شد. پس از آن در تهران و اصفهان نیز کارخانه‌هایی تأسیس شد. از آن پس این صنعت به تدریج در کشور توسعه یافت به‌گونه‌ای که تعداد کارخانه‌های چرم‌سازی از یک کارخانه در سال ۱۳۰۸ به ۲۲ کارخانه در سال ۱۳۲۲ افزایش یافت. از سال ۱۳۶۲ شهرک‌های چرم در اطراف تهران، تبریز و مشهد راه‌اندازی شدند.

کلیات

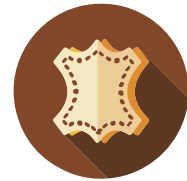
امروزه بسیاری از مصنوعات چرمی، حالت تزئینی به‌خود گرفته‌اند و از چرم در ساختن انواع جاسوئیچی، جلد دفترچه تلفن، بند ساعت مچی و آلوم تمبر استفاده می‌گردد. مصنوعات چرمی در تمامی کشورهای دنیا ساخته می‌شوند، ولی کشورهای آسیایی که به‌دلیل موقعیت جغرافیایی و فرهنگی در این زمینه فعالیت بیشتری دارند، کشورهای آسیایی و به‌خصوص هند و پاکستان و برخی کشورهای اروپایی مثل ایتالیا می‌باشد.

مصنوعات چرمی

موارد ساخته شده از چرم بسیار متعدد و متنوع می‌باشد به گونه‌ای که ساخت برخی از آن‌ها ساده و برخی دیگر پیچیده‌تر می‌باشد. برخی از این مصنوعات چرمی عبارتند از:

- ۱) انواع کفش‌های چرمی (مردانه، زنانه و بچه‌گانه)
- ۲) انواع لباس چرمی
- ۳) انواع چمدان (مسافرتی، کوله پشتی و ...)
- ۴) انواع کیف دستی، جیبی، دوشی و ...
- ۵) انواع دستکش
- ۶) انواع کمر بند
- ۷) بند ساعت و مچ‌بند
- ۸) زیورآلات چرمی
- ۹) انواع جلد (جلد شناسنامه، دوربین، ...)
- ۱۰) طناب چرمی
- ۱۱) رویه انواع توپ‌های ورزشی
- ۱۲) انواع کیسه‌های چرمی
- ۱۳) واشرهای چرمی
- ۱۴) انواع تسمه‌های چند لایه
- ۱۵) روکش صندلی، مبل و زین چرمی

کلیات

در بین مصنوعات یاد شده، طناب‌های چرمی، رویه‌های چرمی و توپ‌های ورزشی، روش‌های تولید ویژه‌ای دارند که مختص خود آن‌ها است و استفاده از ماشین‌آلات و تکنولوژی جداگانه‌ای را طلب می‌کند و این دسته از مصنوعات به همین علت از سایر مصنوعات متمایز می‌گردند. همچنین تولید انواع کفش به صورت کامل در دسته صنایع کوچک قرار نمی‌گیرد. تنها واحدهایی که به تولید کفش چرمی دست دوز می‌پردازند و کفی و زیره را به صورت مواد اولیه آماده خریداری می‌کنند، در دسته صنایع کوچک می‌توان طبقه‌بندی نمود.

در کسب و کارهای خانگی تولید انواع کیف، جلد، کمر بند، زیورآلات چرمی بیشترین رواج را دارد که در ادامه به طور مختصر این مصنوعات تشریح می‌شوند.

کیف

به‌طور کلی کیف‌ها به سه نوع اصلی روزمره، مجلسی و اسپرت تقسیم می‌شوند.

کیف‌های روزمره: محصولاتی هستند که به‌صورت روزمره و برای محل کار و هنگام خرید از آن‌ها استفاده می‌شود. سایز کیف‌های روزمره متفاوت هستند. این نوع کیف در مدل کیف پول، اداری، دوشی^۱، خرید، پستیچی و ... دوخته می‌شوند.

کیف پول به دو دسته جیبی و کتی تقسیم‌بندی می‌شود مدل جیبی معمولاً کوچک‌تر و تاشو است و به‌راحتی در جیب لباس جا می‌گیرد. کیف پول کتی معمولاً برای آقایان ۲ لت و برای خانم‌ها ۳ لت می‌باشد و به‌دلیل سایز بزرگ‌تر در داخل جیب کت یا کیف قرار می‌گیرد.

کلیات

کیف پول کتی سه لت (تکه)

کیف پول کتی دو لت (تکه)

کیف پول جیبی

(۱) اگر بند این کیف‌ها بلند باشد به‌صورت کج نیز استفاده می‌شوند که به کراس بادی مشهور است.

کیف خرید و دوشی سایزهای بزرگی دارند و به راحتی می توان هر آنچه در طول روز به آنها نیاز است در کیف جای داد. کیف پستیچی در سایز کوچک تری تولید می شود. این مدل تک بند است و فضای بزرگی نیز برای وسایل ندارد.

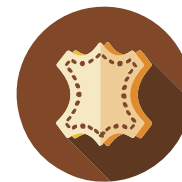
کیف اداری

کیف دستی

کیف دوشی

کلیات

کیف های مجلسی: در مدل های بسیاری مانند کیف دستی، کتابی، پاکتی، باگت، پاسپورتی، کیسه ای و ... در بازار موجود می باشند. این کیف ها همگی در ابعاد کوچک تولید می شوند. کوچک بودن فضای داخلی کیف ها امکان حمل وسایل زیاد به جز تلفن همراه، کیف پول و کارت بانکی را به فرد نمی دهد. در طراحی این نوع کیف ظرافت و زیبایی حرف اول را می زند. در تولید کیف های مجلسی از متریال ظریف و چشم گیر مانند یراق استفاده می شود.

کیف کتابی طبق معمول شکل مستطیل و ضخامت‌های متنوع دارند. نداشتن هیچ دسته یا بندی باعث می‌شود آن را با همه‌ی انگشتان و کف دست بگیرید.

کیف باگت مستطیل شکل است که طبق معمول طول بیشتر و عمق و ارتفاع کمتری دارد. این کیف ظاهری شبیه کیف‌های کتابی اما بنددار دارد، ولی حجم آن کمتر از کیف‌های دستی است.

کیف پاسپورتی

کیف باگتی

کیف کتابی

کلیات

سایر کیف‌ها: کیف‌ها در انواع دیگری نیز مانند کیف‌های ورزشی، کوله، کیف‌های اداری و کیف پول نیز تولید می‌شوند. همچنین کیف‌ها در رنگ‌های متنوعی مانند مشکی، سفید و ... تولید می‌شوند. قیمت کیف‌ها با توجه به جنس چرم و سایر مواد اولیه به کار رفته متغیر است.

کیف تبلت

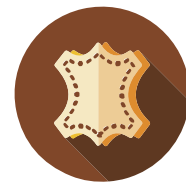
کوله پشتی

کیف ورزشی

کمر بند

کمر بندها براساس معیارهای مختلفی قابل تقسیم‌بندی هستند از جمله، زنانه، مردانه، رسمی - غیررسمی، محل استفاده (شلوار، دامن، پالتو، پیراهن، ساس‌بند و ...)، جنس ماده اولیه ساخته شده (چرمی، پارچه‌ای، توری، فلزی)، نوع یراق آلات (سگک‌دار، سگک اسبی و ...)، پرکاربردترین کمر بندهای چرمی، کمر بندهای مردانه هستند که در زیر برخی از مدل‌ها آمده است.

کلیات

جلد و جا کارت

بند آویز و جا کلیدی

بند آویز و جا کلیدی از دیگر مصنوعات پر طرفدار چرمی هستند که تنوع زیادی از نظر طرح، رنگ و یراق آلات بسیار متنوع دارند.

جا کلیدی

بند آویز چرمی

کلیات

زیور آلات چرمی

استفاده از زیور آلات چرمی به دلیل نوع طراحی که دارند بیشتر مورد توجه جوانان است که از انواع آن می توان به گوشواره، دستبند، گردنبند انگشتر و ... اشاره نمود.

گوشواره چرمی

انگشتر چرمی

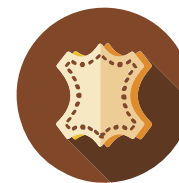

دستبند چرمی

گردنبند چرمی

علاوه بر مصنوعات یاده شده در بالا چرم در بسیاری از کالاهای مورد نیاز دیگر از جمله کوسن، بند ساعت، دکوراسیون خانه و ... به کار می‌رود.

کلیات

بازار چرم

در سال‌های اخیر دامداری و دامپروری در کشور رونق زیادی گرفته است از این رو صنعت چرم‌سازی با رشد روزافزونی روبه‌رو است اما معضل اساسی صنعت چرم ایران، صادرات ۸۰ درصد پوست به صورت سالامبور^۱ و وت‌بلو^۲ (با ارزش افزوده ۱۰ درصد) است و تنها ۲۰ درصد پوست‌ها در کارخانه‌های داخلی فرآوری و به صورت چرم فینیش راهی بازار داخلی می‌گردند که در نهایت به صورت مصنوعات چرمی در بازارهای داخلی و خارجی ارائه می‌گردند.

(۱) سالامبور به پوست‌هایی که مو و یا پشم آن‌ها زوده شده و با اسید و نمک کنسرو شده باشند، اطلاق می‌شود. سالامبور سازی هم برای نگهداری دراز مدت پوست به کار می‌رود و هم برای اجرای دباغی کرومی.

(۲) Wet Blue: پوست‌هایی که بعد از سالامبور شدن با استفاده از نمک کروم قلیائی، دباغی شده باشند این لغت از دو کلمه انگلیسی «وت» به معنی خیس یا تر و «بلو» به معنی آبی گرفته شده است. پوست‌های دباغی شده کرومی چون خیس هستند به آن جهت «وت» و چون رنگ نمک کروم را که آبی رنگ است به خود گرفته‌اند «بلو» نامیده می‌شود. اگر این کلمه را خلاصه معنی کنیم، می‌شود: «تر آبی»

سالامبور ایران در بازارهای جهانی خریداران زیادی دارد که با تبدیل آن به کالای نهایی و صادرات این کالا، ارزش افزوده آن افزایش یافته و ارزآوری بیشتری را برای کشور خواهد داشت.

کلیات

سالامبور

وت بلو

تولید

بر اساس طبقه‌بندی ایسیک (سیستم بین‌المللی طبقه‌بندی استاندارد صنایع)، عدد ۱۹ مربوط به صنعت دباغی و پرداخت چرم؛ ساخت چمدان، کیف دستی، زین و یراق و انواع پاپوش، عدد ۱۹۱۲ مربوط به تولید چمدان، کیف دستی و مشابه آن؛ زین و یراق است کلیه مصنوعات چرمی مورد نظر به جز پوشاک (کمر بند چرمی جز پوشاک است) و کفش در زیر مجموعه محصولات این رشته فعالیت قرار می‌گیرند.

جدول (۱) کد ایسیک زیر مجموعه محصولات منتخب صنعت دباغی و چرم

شرح فعالیت	ISIC ver.3
دباغی و پرداخت چرم؛ ساخت چمدان، کیف دستی، زین و یراق و انواع پاپوش	۱۹
تولید چمدان، کیف دستی و مشابه آن؛ زین و یراق	۱۹۱۲
انواع کیف و ساک دستی از چرم طبیعی	۱۹۱۲۵۱۲۳۰۴
انواع چمدان از چرم طبیعی	۱۹۱۲۵۱۲۳۰۹
انواع کیف پول و مدارک و لوازم کوچک دیگر از چرم طبیعی	۱۹۱۲۵۱۲۳۱۴
انواع کیف و کاور دوخته شده مخصوص وسایل و تجهیزات و دستگاهها از جنس چرم طبیعی	۱۹۱۲۵۱۲۳۳۹
انواع بند غیرفلزی ساعت چرم طبیعی	۱۹۱۲۵۱۲۳۲۷

طبق آخرین اطلاعات مربوط به واحدهای فعال دارای مجوز از وزارت صنعت، معدن و تجارت در کل کشور ۶۶ واحد تولیدی مصنوعات چرمی فعال هستند که بیشترین تمرکز واحدهای صنعتی در استان تهران (۲۷ درصد) بود. اکثر این واحدها (۸۵ درصد) به تولید انواع چمدان، ساک و کیف چرمی می‌پردازند (جدول ۲) که سالانه حدود ۲۱ میلیون انواع چمدان، ساک و کیف چرمی و ۴,۶ میلیون انواع تسمه به بازار عرضه می‌کنند (جدول ۳).

کلیات

جدول (۲) تعداد واحدهای صنعتی فعال به تفکیک نوع محصول و استان در سال ۱۳۹۷

شرح	بندساعت چرمی	انواع تسمه	انواع چمدان، ساک و کیف	پوشاک	زین و برگ و یراق حیوانات	سایر کالاهای چرمی	کل
کل کشور	۲	۲	۵۶	۱	۲	۳	۶۶
آذربایجان شرقی	۰	۰	۵	۰	۰	۰	۵
آذربایجان غربی	۰	۰	۲	۰	۰	۱	۳

کلیات

شرح	بندساعت چرمی	انواع تسمه	انواع چمدان، ساک و کیف	پوشاک	زین و برگ و پراق حیوانات	سایر کالاهای چرمی	کل
اردبیل	۰	۰	۷	۰	۱	۰	۸
البرز	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱
بوشهر	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۳
تهران	۲	۱	۱۴	۱	۰	۰	۱۸
خراسان رضوی	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۲
زنجان	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
سمنان	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۲
فارس	۰	۰	۴	۰	۰	۰	۴
کردستان	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۲
کرمان	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۲
گلستان	۰	۰	۵	۰	۱	۰	۶
گیلان	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
لرستان	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۲
منطقه آزاد اروند	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
منطقه آزاد انزلی	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۲
منطقه آزاد قشم	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
منطقه ویژه اقتصادی	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
یزد	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱

مأخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

جدول ۳) ظرفیت (عدد) واحدهای صنعتی فعال به تفکیک نوع محصول و استان در سال ۱۳۹۷

شرح	بند ساعت چرمی	انواع تسمه	انواع چمدان، ساک و کیف	پوشاک	زین و برگ و پراق حیوانات	سایر کالاهای چرمی
کشور	۴۷۲۰۰۰	۴۶۰۲۰۰۰	۲۰۸۰۹۹۵۰	۳۰۹۳۷	۸۰۰۰	۴۴۰۰۰۰
عدد						
مترمربع	-	-	*۸۰۰۰۰	-	*۸۱۰	-
آذربایجان شرقی	-	-	۱۴۰۸۶۲۵	-	-	-
آذربایجان غربی	-	۱۰۰۰۰۰	۴۱۵۰۰	-	-	۱۰۰۰۰۰۰
اردبیل	-	-	۱۷۷۰۰۰	-	۸۰۰۰	-
البرز	-	۹۳۰۰۰۰	-	-	-	-
بوشهر	-	-	۹۰۰۰	-	-	-
تهران	۴۷۲۰۰۰	۳۶۷۲۰۰۰	۹۸۰۳۲۵ *۸۰۰۰۰	۳۰۹۳۷	-	-
خراسان رضوی	-	-	۱۶۰۰۰۰۰۰	-	-	۳۰۰۰۰۰۰
زنجان	-	-	۱۲۰۰۰	-	-	-
سمنان	-	-	۲۰۰۰۰	-	-	-
فارس	-	-	۴۳۰۰۰	-	-	-
کردستان	-	-	۶۰۰۰۰۰	-	-	-
کرمان	-	-	۴۰۰۰	-	-	۴۰۰۰۰۰
گلستان	-	-	۴۵۴۵۰۰	-	*۸۱۰	-
گیلان	-	-	۸۵۰۰۰۰	-	-	-
لرستان	-	-	۵۰۰۰۰	-	-	-
منطقه آزاد اروند	-	-	۱۵۰۰۰	-	-	-
منطقه آزاد انزلی	-	-	۵۵۰۰۰	-	-	-
منطقه آزاد قشم	-	-	۶۰۰۰	-	-	-
منطقه ویژه اقتصادی	-	-	۷۲۰۰۰	-	-	-
یزد	-	-	۱۲۰۰۰	-	-	-

مأخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

* متر مربع

کلیات

علاوه بر مصنوعات چرمی که در داخل کشور تولید می‌شود بخشی از نیاز بازار کشور از طریق واردات تأمین می‌گردد. انواع کیف و ساک دستی چرمی با تعرفه کلی ۴۲۰۲ و کمر بند چرمی با تعرفه کلی ۴۲۰۳ تحت نام لباس و متفرعات لباس از چرم طبیعی، یا از چرم دوباره ساخته شده به کشور وارد یا صادر می‌گردد که شامل بخش‌های زیر است:

● **تعرفه ۴۲۰۲۱۱۰۰:** رختدان، چمدان و رختدان کوچک، کیف بزرگ، کیف اسناد، کیف مدرسه، جلد عینک، جلد دوربین دوچشمی، جلد دستگاه‌های عکاسی و دوربین عکاسی، جلد آلات موسیقی یا اسلحه و محفظه‌های همانند؛ کیف‌های سفری، کیسه‌های عایق شده برای مواد غذایی یا آشامیدنی، کیف لوازم آرایش، کیف با سطح خارجی از چرم طبیعی، از چرم یا از چرم ترکیبی

● **تعرفه ۴۲۰۳۳۰۰۰:** کمر بند، حمایل و بند شمشیر

در سال ۱۳۹۷ بیش از ۲۰۰ هزار دلار ارزش واردات مصنوعات چرمی به داخل کشور بوده است که نسبت به سال گذشته کاهش ۴ برابری داشته است که بخشی از این کاهش به دلیل ممنوعیت واردات مصنوعات چرمی جهت حمایت از تولیدکنندگان داخلی بوده است. در جدول زیر اطلاعات مربوط به واردات چرم آمده است.

کلیات

جدول ۴) ارزش واردات چرم (دلار)

سال							شرح	شماره تعرفه	
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱			توضیحات تعرفه / سال
۲۱۷۷۱۴	۸۷۸۷۵۹	۶۴۵۳۹۲	۳۲۴۲۳۸	۶۳۹۲۶۴	۲۳۹۵۱۱	۲۲۰۷۶۰۹	۳۴۹۹۷۰۷	کل چرم واردات	۱
-	۱۱۰۶۶۶	۲۶۸۴۳	۷۷۶۱۲	۶۰۳۹۲	۲۹۲۳۳	۴۱۸۹۶۷	۹۳۶۷۰۵	رختدان، چمدان، کیف (بزرگ)، اسناد، مدرسه) و محفظه‌های همانند، با سطح خارجی از چرم طبیعی یا ورنی شده	۴۲۰۳۱۱۰۰
-	۲۵۴۷	۵۰۰	۹۵۰	۱۷۲۴۷	۳۸۸۰	-	۶۴۶	لباس از چرم طبیعی یا دوباره ساخته شده	۴۲۰۳۱۰۰۰
-	۷۰۰	۱۱۹۵۴	۳۶۹۳۴	۴۴۹۲۹	۸۶۷۰	۹۴۳۹۹	۱۰۹۴۴۶	دستکش، دستکش‌های یک انگشتی ونیم دستکش از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده مخصوص ورزش	۴۲۰۳۲۱۰۰
۳۶۳۸	۱۱۵۰۴۷	۸۳۳۵۱	۳۴۶۴۸	۲۵۵۸۳۹	۱۱۳۱۱۱	۱۰۳۹۰۰۴	۱۱۶۰۶۱۰	دستکش، دستکش‌های یک انگشتی ونیم دستکش از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده، غیر از ورزشی	۴۲۰۳۳۹۰۰
۲۱۳۵۹۹	۶۴۶۷۶۴	۵۲۰۵۹۴	۱۷۸۳۵۳	۲۵۹۵۳۷	۸۴۶۱۷	۶۴۱۴۹۳	۱۲۸۷۸۹۵	کمر بند، حمایل و بندشمشیر از چرم طبیعی یا از چرم دوباره ساخته شده	۴۲۰۳۳۰۰۰ ۴۲۰۳۳۰۰۹
۴۷۷	۳۰۳۵	۶۵۰	۵۷۵۱	۱۴۲۰	-	۲۳۷۴۶	۸۴۰۵	منضمت لباس از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده، که در جای دیگری مذکور نباشد	۴۲۰۳۴۰۰۰

کلیات

مصرف

در داخل کشور چند برند مطرح برای مصنوعات چرمی وجود دارد که قیمت محصولات آن به‌ویژه کیف و پوشاک نسبتاً بالاست و با توجه به رکود اقتصادی کشور، قشر متوسط جامعه توان مالی کمی برای خرید آن دارند از این رو اقدام به خرید مصنوعات چرم مصنوعی می‌کنند. در صورتی که با تولید مصنوعات چرم طبیعی با قیمت مناسب‌تر می‌توان بازار فروش این مصنوعات را در بین قشر متوسط با توجه به محبوبیت آن‌ها توسعه داد.

علاوه بر مصنوعات چرمی که در داخل کشور در بازار عرضه می‌شوند بخشی از محصولات داخلی به سایر کشورها صادر می‌گردد. در سال ۱۳۹۷ بیش از ۴۶ هزار دلار ارزش صادرات مصنوعات چرمی به خارج از کشور بوده است که نسبت به سال گذشته ۲,۵ برابر افزایش داشته است که حاکی از گسترش بازارهای خارجی برای مصنوعات چرم ایرانی است. ۱۵ درصد مصنوعات چرمی صادرشده به انواع کمر بند چرمی و کیف و مصنوعات مشابه اختصاص دارد که تولید آن در کارگاه‌های خرد و به‌صورت مشاغل خانگی امکان پذیر است. در جدول زیر اطلاعات مربوط به واردات چرم آمده است. ظرفیت بازار مصنوعات چرم به‌طور کلی در خارج (کشورهای ارمنستان، ترکمنستان، آذربایجان، عراق، قزاقستان، گرجستان، امارات متحده عربی) بسیار مناسب است. عمده مصنوعات چرمی شامل کیف و کمر بند به کشورهای کانادا، کرواسی، افغانستان، قطر، آذربایجان، عراق، زلاندنو و آذربایجان صادر می‌گردند.

کلیات

جدول ۵) ارزش صادرات چرم (دلار)

سال								شرح	
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	توضیحات تعرفه / سال	شماره تعرفه
۴۴۴۱۵۸	۱۸۱۸۳۵	۱۹۷۸۴۶	۴۴۴۰۴	۷۷۴۱۲	۱۷۷۸۲۵	۲۳۰۸۹۰	۶۲۴۳۵۱	کل چرم - صادرات	-
۵۲۸۲	۱۱۱۴۵۳	۱۹۲۳۰	۵۱۵۸	۲۲۴۲۰	۱۱۰۸۶۷	۱۶۵۲۰۸	۷۰۸۱۵	رختدان، چمدان، کیف (بزرگ)، اسناد، مدرسه) و محفظه‌های همانند، باسطح خارجی از چرم طبیعی یا ورنی شده	۴۲۰۳۱۱۰۰
۹۰۵۳	۱۳۵۰	۲۳۴۰۲	۲۷۳	۳۸۵۰۰	۱۰۰۵۵	۱۳۷۵۵	۹۸۳۶۴	لباس از چرم طبیعی یا دوباره ساخته‌شده	۴۲۰۳۱۰۰۰۰
-	۸۱۳	-	-	-	-	۸۱۵۰	۶۵۸	دستکش، دستکش‌های یک انگشتی ونیم دستکش از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده مخصوص ورزش	۴۲۰۳۳۱۰۰
۳۷۲۶۳۳	۶۱۷۱۸	۱۱۵۲۸۰	۲۷۸۹۶	-	۱۳۲۵	۹۵۳۲	۳۳۱۰	دستکش، دستکش‌های یک انگشتی ونیم دستکش از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده، غیر از ورزشی	۴۲۰۳۳۹۰۰
۶۶۸۴۸	۶۲۲۱	۳۹۹۳۴	۱۳۰۷۷	۱۵۹۶۹	۵۳۴۴۵	۳۴۴۲۰	۴۳۱۵۶۴	کمربند، حمایل و بندشمشیر از چرم طبیعی یا از چرم دوباره ساخته شده	۴۲۰۳۳۰۰۰ ۴۲۰۳۳۰۹۰ ۴۲۰۳۳۰۱۰
۱۰۳۵۲	۲۸۰	-	-	۵۲۴	۲۱۳۳	۸۲۵	۲۰۶۴۰	منضمت لباس از چرم یا از چرم دوباره ساخته شده، که در جای دیگری مذکور نباشد	۴۲۰۳۴۰۰۰

کلیات

تأمین مواد اولیه

در تولید مصنوعات چرمی، چرم مهم‌ترین ماده اولیه است. بیشتر واحدهای تولیدی چرم در ایران برای تولید چرم سنگین هستند و در حال حاضر برخی واحدهای چرم سبک (متمرکز در شهرک چرمشهر ورامین) فاقد تجهیزات لازم و یا خطوط فرسوده و قدیمی هستند که امکان تولید چرم فینیش مرغوب صادراتی را ندارند. از این‌رو ایران کماکان در بحث چرم سبک، صادرکننده سالامبور و وت‌بلو یعنی مواد واسطه‌ای تولید و نیمه ساخته است. گفتنی است که در حال حاضر واحدهای مجهز تولید چرم سبک نیز با تمام ظرفیت خود کار نمی‌کنند که در صورت رونق بازار مصنوعات چرمی در داخل کشور، این واحدها امکان تولید چرم مورد نیاز را برای کارگاه‌های تولیدی دارند.

کلیات

مراحل تولید مصنوعات چرمی

تولید اغلب مصنوعات چرمی، فرآیند پیچیده‌ای نداشته و بسیاری از واحدهای تجاری کوچک نیز با ظرفیت بسیار پایین، به تولید هر یک از آن‌ها اشتغال دارند. فرایند تولید انواع مصنوعات چرمی اگرچه از لحاظ ظاهر، ممکن است متفاوت به نظر آیند، اما در عمل کاملاً مشابه یکدیگر بوده و عمدتاً شامل تعیین طرح و تهیه الگوی برش، برش انواع قطعات مورد نیاز، تنظیم ضخامت چرم (اشپالت)، لویس کاری (نازک کردن لبه‌های چرم)، چسب زدن و لب تا و دوخت است.

تهیه طرح و ساخت الگوی برش

اولین مرحله تولید هر محصول چرمی، تعیین طرح و تهیه الگوی برش می‌باشد. بر اساس فرهنگ بازار مصرف هر یک از مصنوعات، نوع طرح توسط طراح انتخاب و رسم می‌گردد. نوع طرح،

معمولاً از طریق ژورنال‌های داخلی و خارجی، انتخاب می‌گردد. پس از انتخاب نوع طرح، قطعات تشکیل‌دهنده بر روی کاغذ رسم می‌گردند و سپس نقشه قطعات بر روی مقوا با ضخامت زیاد، رسم و مقوا بر اساس نقشه بریده می‌شود. پس از تهیه الگوی مقوایی، چند نمونه آزمایشی از محصول، به صورت دستی ساخته شده و پس از انتخاب نهایی، جهت تولید انبوه این محصول تصمیم‌گیری اتخاذ می‌شود.^۱

برش قطعات مورد نیاز

پس از انتخاب طرح هر محصول، اولین مرحله تولید هر یک از مصنوعات چرمی، برش قسمت‌های مختلف تشکیل‌دهنده آن خواهد بود که دو روش متفاوت جهت انجام برش موجود است.

۱) برش با کاردک مخصوص (برش دستی)

۲) برش با استفاده از ماشین‌های مخصوص

برش با استفاده از کاردک، معمولی‌ترین روشی است که هم‌اکنون نیز در اکثر واحدهای تجاری کوچک به کار برده می‌شود. در هر دو روش، ابتدا قسمت‌های ناسالم و ناخواسته چرم (مانند قسمت دست، کشاله ران و ...) بنابر تشخیص برشکار با استفاده از کاردک، بریده می‌شوند. در روش دستی الگوی برش (که ممکن است مقوایی و یا فلزی باشد) بر روی چرم قرار گرفته و چرم بر اساس آن بریده می‌شود. نکته‌ای که در این روش باید مورد توجه قرار گیرد، لزوم دقت شخص برشکار می‌باشد. این روش عموماً در مواردی که ظرفیت تولیدی واحد، بسیاری پایین است (مانند واحدهای تجاری کوچک و ...) مورد استفاده قرار می‌گیرد. روش دیگر، استفاده از ماشین‌های مختلف برش است. در صورتی که چرم مصرفی در تهیه مصنوعات چرمی دارای ضخامت یکسان نباشد و یا در

مراحل تولیدات
مصنوعات چرمی

(۱) برای برش با دستگاه، باید از شابلون‌های تیغه‌ای بر اساس نقشه قطعات مختلف استفاده نمود.

حالتی که ضخامت معینی از چرم در مصنوعات مورد نظر باشد، تنظیم ضخامت چرم، انجام می‌گیرد. این عمل با دستگاهی به نام ماشین اشپالت انجام می‌شود. به دلیل هزینه خرید ماشین اشپالت، معمولاً در واحدهای کوچک از این دستگاه استفاده نمی‌گردد^۱ و در این گونه واحدها جهت جلوگیری از به وجود آمدن اشکال در خط تولید، در خرید چرم مصرفی، نهایت دقت انجام می‌گردد.

نازک کردن لبه‌های چرم (لویس کاری)

در این مرحله که اصطلاحاً لویس کاری نیز نامیده می‌شود، قسمت‌هایی از چرم که در مرحله بعدی دوخته خواهند شد (لبه‌های چرم)، در صورت نیاز نازک می‌گردند. این کار عمدتاً برای سهولت عمل لب تا انجام می‌گیرد. برای انجام این مرحله از کارد لویس در کارگاه‌های کوچک یا ماشین لویس در واحدهای بزرگ استفاده می‌شود.

مراحل تولیدات
مصنوعات چرمی

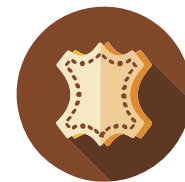
عملیات تکمیلی قبل از دوخت

این عملیات اصطلاحاً به کارهایی اطلاق می‌گردد که تا قبل از مرحله دوخت انجام می‌گیرد که بر اساس نوع محصول تولیدی، ممکن است تفاوت‌هایی در انجام این نوع عملیات وجود داشته باشد. این عملیات عمدتاً شامل چاپ روی چرم، مراحل چسب‌زنی و لب تا و آماده‌سازی قطعات جهت دوخت مانند اتصال رویه و آستر با چسب می‌باشد. بر اساس نوع محصول تولیدی و در صورت نیاز می‌توان بر روی چرم مورد مصرف در تهیه هر محصول، نقش‌های تزئینی (مانند پوست ماری و ...) ایجاد نمود، جهت انجام این عملیات می‌توان از روش‌های دستی استفاده نمود. همچنین در این قسمت متناسب با نوع محصول یک‌سری عملیات تزئینی دیگر مانند نقوش زیبا با استفاده از قلم‌های حکاکی و یا چرخ نقش‌انداز نیز انجام می‌گیرد.

(۱) در صورت راه‌اندازی چند کارگاه چرم‌دوزی، راه‌اندازی کارگاه پشتیبان و استقرار دستگاه برش، اشپالت و لویس پیشنهاد می‌گردد که اشتغال ۱ تا ۳ نفر را فراهم می‌آورد.

مهم‌ترین مرحله در این قسمت، عملیات چسب‌زنی و لب تا می‌باشد. جهت جلوگیری از پاره شدن چرم در مقاطعی که دوخته خواهند شد و نیز بالا بردن کیفیت مصنوعات چرمی، عمل چسب‌زنی و لب تا انجام می‌گیرد. در این عملیات نیمی از عرض قسمت لویس شده، بر روی نیم دیگر از طرف پشت رخ، تا شده و در همین هنگام به آن چسب زده می‌شود که این کار را می‌توان به دو صورت دستی و ماشینی انجام داد.

مراحل تولیدات
مصنوعات چرمی

دوخت

شکل ۲) انواع دوخت

امروزه، دوخت قسمت‌های مختلف مصنوعات چرمی حتی در واحدهای کوچک تولیدی با ماشین‌های دوخت مجهز که قادر به دوخت‌های مناسب می‌باشند انجام می‌گیرد. اگر چه هنوز برای تولید برخی مصنوعات چرمی، از دوخت دستی در واحدهای بسیار کوچک نیز استفاده می‌شود که از دیدگاه صنایع دستی بسیار مورد توجه قرار دارد. در این مرحله، ابتدا قسمت‌های رویه و آستر (در صورت وجود) برش داده شده، بهم دوخته

می‌شود. سپس عملیات دوخت نهایی و مونتاژ محصول انجام می‌گیرد. نوع دوخت که به نخ مصرفی و فاصله بین دوخت‌ها بستگی دارد، عامل مهمی در بالا بردن کیفیت و زیبایی محصول نهایی می‌باشد.

مراحل تولیدات
 مصنوعات چرمی

مراحل نهایی و بسته‌بندی محصول

سلسله عملیات مربوط به مراحل نهایی، متناسب با نوع محصول تولیدی متفاوت می‌باشد و شامل مراحل سوراخ نمودن (پانچ)، نصب دسته، نصب حلقه و منگنه‌زنی است. عمل سوراخ نمودن (پانچ) محصول به سه روش دستی، نیمه دستی و ماشینی انجام می‌گیرد. روش سوم در کارگاه‌های خانگی استفاده نمی‌گردد. در روش دستی، از قلم مخصوص و چکش و در روش نیمه دستی، از سنبه مخصوص پانچ استفاده می‌گردد که استفاده از روش اخیر در کارگاه‌های خانگی توصیه می‌شود. کلیه عملیات دیگر در این مرحله به صورت دستی انجام می‌گیرد. پس از آماده شدن محصول، متناسب با شکل ظاهری آن، بسته‌بندی انجام خواهد گرفت.

وسایل، ابزار و مواد اولیه تولید مصنوعات چرم

وسایل تولید

شکل ۳ خطکش فلزی

خطکش فلزی: برای اندازه‌گیری چرم و کشیدن الگو روی چرم و در کنار کاتر، برای برش چرم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شکل ۴ شابلون علامت‌گذاری

شابلون علامت‌گذاری: برای علامت‌گذاری و کشیدن اشکال مختلف روی چرم

شکل ۵) ابزار برش

ابزار برش: برای برش از قیچی و کاتر استفاده می‌شود. برای برش قطعات مختلف از کاتر و گوشه‌ها و هلال‌ها، معمولاً از قیچی‌های مخصوص چرم‌دوزی که دارای دسته‌های بزرگ و تیغه‌های کوچک هستند، استفاده می‌شود.

شکل ۶) تخته کار

تخته کار: برای زیر چرم هنگام سنبه زدن

شکل ۷) سنبه

سنبه: برای ایجاد سوراخ‌های کوچک

وسایل، ابزار و مواد اولیه
 تولید مصنوعات چرم

شکل ۸) رولت علامت‌گذاری

رولت علامت‌گذاری چرم: جای سوراخ‌های کوچک را با فواصل یکسان روی چرم می‌اندازد و استفاده از سنبه یا سوراخ زن را ساده‌تر می‌کند.

پرچ زن: برای زدن انواع پرچ روی چرم

شکل ۹) پرچ زن

دکمه زن چهارپارچه: برای نصب دکمه چهار پارچه استفاده می‌شود. دکمه چهار پارچه دارای سه سایز کوچک، متوسط و بزرگ است.

شکل ۱۰) دکمه زن چهارپاره

مشته و چکش: برای ضربه زدن روی سنبه و ایجاد سوراخ

شکل ۱۱) مشته

انبر پانچ یا سوراخ کن: برای سوراخ کردن کمر بند، چرم، پارچه و هر چیز دیگری مورد استفاده قرار می‌گیرد. خصوصاً برای افرادی که در خانه کار می‌کنند سوراخ کن می‌تواند در جهت کاهش سر و صدا به آن‌ها کمک کند. همچنین

شکل ۱۲) انبر پانچ

وسایل، ابزار و مواد اولیه
 تولید مصنوعات چرم

هنگامی که کناره‌های کار چسب‌زده شده و امکان سوراخ کردن با سمبه و مشته وجود ندارد پانچ راحت‌ترین و بهترین گزینه است. ۲ نوع انبر پانچ تک اهرمه و دو اهرمه در بازار وجود دارد که خرید انبر دو اهرم به دلیل سهولت استفاده، توصیه می‌گردد.

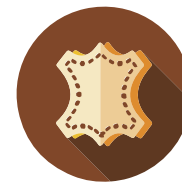
شکل ۱۳) سوزن

سوزن: برای دوخت چرم از سوزن روبان‌دوزی استفاده می‌شود. سوزن‌های چرم‌دوزی در سایزهای مختلف در بازار موجود است. نوک برخی از سوزن‌ها تیز و نوک برخی دیگر گرد است.

شکل ۱۴) غلتک چسب

غلتک چسب: برای چسب زدن به صورت یکنواخت، پرس کردن و چسبانیدن چرم روی چرم و فوم و تکسون استفاده می‌شود. به وسیله این غلتک هوای داخل دو لایه خارج شده و لایه‌ها به خوبی روی هم می‌چسبند.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

۱۵) غلتک رنگ لبه نیزه‌ای

غلتک رنگ: برای رنگ زدن لبه کار

۱۶) آرمیتاژ

آرمیتاژ (لبه گرد کن): برای پرداخت لبه

شکل (۱۷) لویس

لویس: برای نازک کردن لبه چرم به جهت دوخت و لب تا کردن

مواد اولیه

چرم

در تولید مصنوعات چرمی از چرم‌های مختلف با ظاهرهای گوناگون بسته به نوع محصول، استفاده می‌شود. چرم‌ها را به‌طور کلی براساس روش تولید، ضخامت و ظاهر می‌توان طبقه‌بندی نمود.

۱) روش تولید

به‌طور کلی می‌توان انواع چرم را با توجه به روش تولید آن‌ها به دو دسته چرم طبیعی و چرم مصنوعی تقسیم‌بندی کرد.

۱) چرم مصنوعی: به‌طور مستقیم از مواد پلیمری (پلاستیکی) به نام PVC و PU (پلی اورتان) ساخته می‌شود. روش تولید چرم مصنوعی به دو نوع تر و خشک انجام می‌گیرد که هر کدام شرایط ویژه تولید خود را دارند.

۲) چرم طبیعی: به‌طور مستقیم از روش دباغی (چرم‌سازی) جهت آماده‌سازی و پرداخت پوست خام حیواناتی مانند گاو، بز، گوسفند، شتر و ... تولید می‌شود. به‌دلیل آن‌که پوست حیوانات فسادپذیر است و از بین می‌رود، آن‌ها را به دباغ‌خانه جهت ساخت چرمی قوی، انعطاف‌پذیر و پایدار می‌فرستند.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

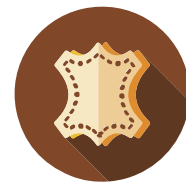
۲) ضخامت

چرم طبیعی به‌طور عمده و بر اساس ضخامت و میزان استحکام و نرمی آن به سه دسته تقسیم می‌شود:

چرم سبک: معمولاً به چرم‌هایی گفته می‌شود که از پوست گوسفند، بز و مانند آن به‌دست می‌آید. نسبت به انواع دیگر چرم نرم‌تر و سبک‌تر است و از چرم گوسفندی بیشتر در ساخت پالتو و کاپشن چرم که راحتی در آن اهمیت دارد و از چرم بز بیشتر در ساخت انواع کیف استفاده قرار می‌شود. این نوع چرم چون نرم‌تر است راحت‌تر چروک می‌شود و احتمال آسیب و ساییدگی در آن بیشتر است به همین دلیل نگهداری از آن اهمیت بیشتری دارد.

شکل ۱۸) چرم بز

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

چرم نیمه سنگین: به چرمی گفته می‌شود که از پوست حیواناتی مانند کروکودیل و شتر مرغ به دست می‌آید. این نوع چرم به علت کمیابی و گرانی قیمت، بیش تر در ساخت محصولات که جنبه تزئینی دارند و یا لوکس محسوب می‌شوند مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شکل ۲۰) چرم شتر مرغ

شکل ۱۹) چرم کروکودیل

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

چرم سنگین: به‌طور معمول به چرم‌هایی گفته می‌شود که از پوست گاو، گاو میش، شتر و مانند آن به دست می‌آید. چرم سنگین بهترین نوع چرم جهت استفاده‌های معمول می‌باشد. این نوع چرم دارای بیشترین مقاومت و زیباترین رخ در میان چرم‌های دیگر است. این نوع چرم به علت استحکام و مقاومت بالا، در زیره و رویه‌ی کفش، ساخت کیف‌های دستی و جیبی مرغوب و یا تسمه‌های ماشین‌آلات صنعتی و ... به مصرف می‌رسد.

شکل ۲۲) چرم شتر

شکل ۲۱) چرم گاوی

۳) شکل ظاهری

چرم طبیعی بر اساس شکل ظاهری به انواع مختلفی تقسیم می‌شود که در ادامه مهم‌ترین و پرکاربردترین آن‌ها را معرفی می‌کنیم:

شکل ۲۳) نمونه کیف با چرم ابروبادی

۱) **افکت یا ابروبادی:** در این نوع چرم طرحی شبیه ابر و باد بر روی سطح چرم قرار دارد.

شکل ۲۴) نمونه چرم ورنی

۲) **چرم ورنی:** ورنی از پوست گاو و گوساله ساخته می‌شود سپس توسط لعاب لاکه سطح چرم بسیار براق می‌شود تا جلوه زیبایی‌تری داشته باشد. چرم ورنی به‌عنوان یک چرم براق شناخته می‌شود و در ساخت کیف و کفش بسیار کاربردی است و طرفداران زیادی در صنعت مد دارد.

شکل ۲۵) نمونه کفش با چرم بروشاو

۳) **چرم بروشاو:** چرم بروشاو نوعی چرم نیمه ورنی است. این چرم دارای سطحی براق است و در تهیه کفش و لباس‌های رسمی کاربرد زیادی دارد.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

شکل ۲۶) نمونه کیف با چرم الگانت

۴) چرم الگانت یا شبرو: این چرم یکی از مرغوب‌ترین انواع چرم موجود در بازار است. این چرم از بالاترین لایه پوست یا همان Top Grain به دست می‌آید و به همین علت یک چرم لوکس و بسیار با کیفیت محسوب شده و در برابر خراش مقاوم است. چرم الگانت ممکن است از پوست گاو یا بز ساخته شود و دارای سطحی لطیف و کمی براق است.

شکل ۲۷) نمونه کیف با چرم فلوتر

۵) چرم فلوتر (شرانک): در میان انواع چرم موجود در بازار، چرم فلوتر نوعی چرم لطیف، ضخیم و بسیار مقاوم است و از پوست گاو حاصل می‌شود.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

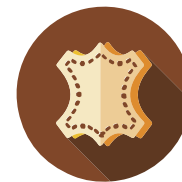
شکل ۲۸) نمونه کیف با چرم نبوک

۶) نبوک: نبوک از بیرونی‌ترین لایه پوست ساخته می‌شود به همین علت سختی و استحکام بالایی دارد و در برابر خراش بسیار مقاوم است. استحکام نبوک از جیر و اشبالت بسیار بیشتر است. از نبوک برای ساخت کیف، کفش و کمر بند استفاده می‌شود.

(۷) چرم اشپالت: چرم اشپالت از لایه دوم (بخش میانی) پوست هر حیوانی از جمله گاو، گوسفند و بز ساخته می‌شود. اشپالت نیز سختی و استحکام دارد اما نه به اندازه نبوک. سطح اشپالت برخلاف نبوک، پرزدار است. اشپالت‌ها دارای مزایا و برتری‌هایی هستند که می‌توان به برش آسان، مقرون به صرفه بودن و کار کشی راحت اشاره کرد. از این رو به راحتی برای تولید لباس، لوازم جانبی، کیف و ... می‌توان آن را فرم داد و به شکل قالب مورد نظر در آورد. در گروه چرم‌های اشپالت طبیعی به نوعی از آن که کاربرد فراوانی در تولید کیف و کفش دارد، چرم سوپر طبیعی اشپالت می‌گویند.

شکل ۲۹) نمونه کفش با چرم اشپالت

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

شکل ۳۰) نمونه کفش با چرم جیر

۸) جیر: جیر از داخلی‌ترین و پایین‌ترین بخش پوست ساخته می‌شود. به همین خاطر پرزهای نرم و کوتاهی دارد در عین حال استحکام زیادی نیز ندارد. پرزهای موجود در سطح جیر باعث می‌شود که این نوع چرم بسیار نرم شود و حالت مخملی داشته باشد. سطح جاذب جیر باعث می‌شود در برابر لکه شدن آسیب‌پذیر باشد. تولید جیر برای چند دهه محدود به تولید دستکش بود، با گذشت زمان، استفاده از جیر در تولید جلیقه، کفش، بوت، کیف و سایر موارد گسترش یافت. همچنین از چرم جیر به‌عنوان آستر در داخل دیگر محصولات نیز استفاده می‌گردد.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

شکل ۳۱) نمونه کفش و کیف با چرم کوروکو

۹) چرم کوروکو: ممکن است محصولاتی را دیده باشید که سطح آن‌ها طرح‌دار است و طرح خاصی شبیه پوست مار و کروکودیل وجود دارد. این طرح‌ها به‌صورت مصنوعی بر روی سطح چرم ایجاد می‌شود و در مواردی کاربرد دارد که سطح چرم در معرض سایش قرار دارد.

۱۰) چرم چایی: دنیای مد همواره به‌دنبال زیبایی و ارائه طرح‌های جدید و جذاب است. در چرم چایی بر روی کیف چرم یا سایر مصنوعات چرم طرح‌های دلخواهی ایجاد می‌کنند. با وجود چرم

چاپی به راحتی می‌توان هر تصویری از جمله تصاویر گل‌ها را بر روی مصنوعات چرم طبیعی یا چرم مصنوعی ایجاد کرد.

شکل (۳۲) نمونه چرم چاپی

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

سایر مواد اولیه

خودکار ژله‌ای و کرب: برای علامت‌گذاری روی چرم از خودکار ژله‌ای و برای پاک کردن رد چسب از کرب استفاده می‌شود.

مقوای شطرنجی: برای کشیدن الگو

چسب آهن: برای چسباندن تکه‌های چرمی به هم، زدن فوم به چرم و آسترکشی استفاده می‌شود.

شکل (۳۳) خودکار ژله‌ای و کرب

محلول و رنگ لبه: برای پر شدن درزهای بین دو لایه و زیباتر شدن لبه

آستر: برای ایستایی و زیباتر شدن کیف‌های چرمی استفاده می‌شود. انواع آستر عبارتست از: سوزنی، سوئیت، رویال و اشبالت مصنوعی

شکل (۳۴) انواع آستر

اشبالت مصنوعی

رویال

سوئیت

سوزنی

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

لایی: برای ایستادگی کار استفاده می‌شود و بین چرم اصلی و آستری زده می‌شود. انواع لایی: جوراب‌گیر، قدک، تکسون، فوم، شلاقی و تکسون مکس (پرکاربردترین نوع لایی)

نخ: نخ چرم دوزی، انواع مختلفی دارد که به نخ‌های ابریشم، نخ موم زده و تریشه تقسیم می‌شوند. نخ ابریشم، ارزان‌ترین نوع نخ است. برای کارهای ظریف مثل جاکارتی یا کیف پول می‌توانیم از نخ ابریشم استفاده کنیم که برای افزایش کیفیت دوخت باید موم زده شود. بهترین نخ برای چرم دوزی، نخ موم زده است، زیرا این نخ استحکام بالایی دارد و عمر مفید کیف را بالا می‌برد، همچنین نسبت به نخ ابریشم، کمتر به خودش گره می‌خورد و در ضخامت‌های مختلف موجود است. از تریشه هم بیشتر برای دوخت‌های تزئینی استفاده می‌شود.

شکل ۳۷) نخ موم زده

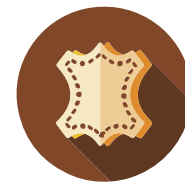

شکل ۳۶) نخ تریشه

شکل ۳۵) نخ ابریشم

موم: برای کشیدن بر روی نخ ابریشم و جلوگیری از باز شدن و لایه لایه شدن نخ و نهایتاً دوخت آسان استفاده می شود.

وسایل، ابزار و مواد اولیه
تولید مصنوعات چرم

راه اندازی کسب و کار تولید مصنوعات چرمی

دریافت مجوز

واحدهای تولیدی صنایع چرمی بسته به اندازه تولید و تعداد شاغلین متفاوت است و برای راه اندازی آن باید مجوزهای قانونی را اخذ نمود. البته برای مشاغل خانگی الزامی به اخذ مجوز وجود ندارد. جدول زیر سازمان صادر کننده مجوز کارگاه تولیدی مصنوعات چرمی را نشان می دهد.

جدول ۶) مقررات و ضوابط کارگاه تولید مصنوعات چرم به تفکیک سازمان صادر کننده مجوز

سازمان صادر کننده مجوز	تولیدی مصنوعات چرمی
ثبت نام در سامانه صدور مشاغل خانگی (http://217.219.156.190:9191/Index.aspx)	مشاغل خانگی
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان (معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی)	کارگاه تولید صنایع دستی چرمی (خانگی)
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان - واحد اشتغال	کارگاه کوچک تولیدی مصنوعات چرمی (۱۰-۴۹ نفر (به صورت نیمه اتوماتیک)

ضوابط استقرار کارگاه تولید مصنوعات از چرم آماده

کارگاه تولید مصنوعات سراجی از قبیل کیف، کوله پشتی، دستکش، جلد چرمی و موارد مشابه از چرم آماده در رده یک گروه صنایع چرم با کد (۳۱۰۰۱) قرار می‌گیرد که طبق ضوابط واحدهای رده ۱ مجاز به استقرار در کاربری‌های صنعتی، کارگاهی و تجاری مصوب داخل محدوده، حریم و یا خارج از حریم مصوب شهرها و محدوده روستاها با رعایت فاصله ۱۵۰ متری از رودخانه‌ها (اعم از دایمی و فصلی) می‌باشند.

تولید البسه چرمی از چرم آماده در رده دو گروه صنایع چرم با کد (۳۲۰۰۳) قرار می‌گیرد که طبق ضوابط واحدهای رده ۲ مجاز به استقرار در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و پهنه‌های صنعتی مصوب در خارج از محدوده مصوب شهرها و محدوده روستاها مشروط به رعایت فواصل از سایر کاربری‌ها به شرح جدول زیر می‌باشند.

جدول (۷) حداقل فاصله از مراکز و مناطق مختلف برای استقرار واحدهای صنعتی، تولیدی رده ۲

فاصله (متر)	مراکز و مناطق مختلف	
۵۰۰	مرکز استان (آخرین محدوده سکونت‌گاه)	
۲۵۰	شهر	
۱۵۰	استان	
۱۰۰	مراکز درمانی و آموزشی	سایر مراکز جمعیتی
۱۵۰	پارک ملی - تالاب، خور، مصب - دریاچه - اثر طبیعی ملی	
۱۰۰	پناهگاه حیات وحش - منطقه حفاظت‌شده	
۱۵۰	رودخانه‌ها (اعم از دایمی و فصلی)	
رعایت حرائم قانونی	چاه‌های آب شرب و قنوات دایر	

* فواصل از رودخانه‌های حفاظت‌شده همانند مناطق حفاظت‌شده لحاظ می‌گردد.

راه‌اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

توجیه اقتصادی کسب و کار

تولید مصنوعات چرمی با هدف اشتغال‌زایی در واحدهای خرد و کوچک در دو مدل کسب‌وکار (کسب‌وکار کارگاهی و خانوادگی) مطرح می‌شود. این دو مدل بسیار شبیه به هم هستند و تنها در دو مورد با یکدیگر تفاوت دارند. اولین تفاوت در نوع متقاضی است که در مدل اول (کسب‌وکار خانگی) متقاضی فرد هست و در مدل دوم (کارگاه خانوادگی) متقاضیان حداکثر ۵ نفر که می‌توانند از اعضای یک خانواده باشند. تفاوت دیگر این دو مدل در به‌کارگیری تجهیزات در تولید به‌صورت دستی و نیمه اتوماتیک است. در هر دو مدل از تسهیلات مالی و حمایت و توانمندسازی و تسهیلتی بنیاد برکت استفاده می‌شود.

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید
مصنوعات چرمی

مدل کسب و کار اول: چرم دوزی دستی (کسب‌وکار خانگی)

الزامات اجرای طرح

۱) متقاضیان اشتغال طرح تولید مصنوعات چرمی باید حتماً از مهارت کافی در این زمینه برخوردار باشند. داشتن مهارت باید به تأیید تسهیلتی بنیاد برکت برسد. تأیید مهارت مبتنی بر ارائه سابقه کار و نمونه‌های تولیدی یا مدرک معتبر از سوی متقاضی است. در صورتی که مهارت متقاضی به تأیید نرسد، متقاضی نیازمند گذراندن دوره چرم‌دوزی (از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای، آموزشگاه‌های معتبر و مربیان پیشنهادی از سوی تسهیلتی یا پشتیبان) و اثبات صلاحیت فنی است.

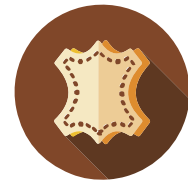
۲) در مناطقی که اجرای طرح با مشکلاتی نظیر تأمین مواد اولیه (به‌خصوص چرم)، نداشتن بازار فروش مناسب و ... مواجه است، این طرح باید با وجود پشتیبان اجرا گردد.

مفروضات طرح

در مدل این کسب و کار از فضای خانه استفاده می‌شود و تولیدکننده با تهیه ابزار و تجهیزات اولیه و خریداری چرم، مصنوعات چرمی مختلفی را در یک ماه تولید می‌کند و آن‌ها را به صورت هفتگی یا ماهانه به فروش می‌رساند و از این محل، درآمد کسب می‌کند و مجدد این دوره را تکرار می‌کند. این روش در چارچوب طرح‌های اشتغال‌زایی بنیاد برکت است، که می‌توان از ظرفیت پشتیبان استفاده کرد. پشتیبان ملزم به انجام وظایف زیر می‌باشد:

- شناسایی اولیه متقاضیان
- تأیید صلاحیت فنی متقاضیان (صلاحیت بر مبنای مدرک معتبر یا آموزش تأیید می‌گردد)
- تأمین چرم، مواد اولیه و الگوهای برش در صورت درخواست متقاضی
- خرید تجهیزات و ابزار در صورت درخواست متقاضی
- خرید مصنوعات چرمی از متقاضی (تولیدکننده)

راه‌اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

الف) هزینه ثابت

۱) زمین و ساختمان:

با توجه به این که تولید مصنوعات چرمی به‌عنوان یکی از مشاغل خانگی در فضای مسکونی تولید کننده اجرا می‌شود ولی هزینه‌ای برای ساختمان و زمین در نظر گرفته نمی‌شود.

۲) هزینه مهارت آموزی:

با توجه به این که در تولید مصنوعات چرمی بر خورداری از مهارت چرم‌دوزی بسیار مهم و هزینه‌بر است کسب مهارت به‌عنوان هزینه ثابت در نظر گرفته شده است که مستقیماً به برگزار کننده دوره

مهارت‌آموزی پرداخت می‌گردد. در صورتی که متقاضی مهارت لازم را داشته باشد این هزینه از هزینه‌های ثابت کسر خواهد شد.

شرح	دوره	تعداد	قیمت کل (ریال)
هزینه مهارت آموزی (۶۰ ساعت)	۱	۱۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰,۰۰۰

۳) ابزار و تجهیزات چرم دوزی به روش دستی

ردیف	شرح	قیمت (ریال)	تعداد	قیمت کل (ریال)
۱	انبر پانچ	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱	۱,۵۰۰,۰۰۰
۲	قیچی برش چرم	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱	۱,۲۰۰,۰۰۰
۳	تخته کار	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۴	سنبه اریبزن (۳ سایز)	۲,۳۰۰,۰۰۰	۱	۲,۳۰۰,۰۰۰
۵	چکش	۸۰۰,۰۰۰	۱	۸۰۰,۰۰۰
۶	خط کش فلزی	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۷	خط کش نشان	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰
۸	تخته برش و گیره فلزی (۳ عدد)	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۹	شابلون دوخت	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰
۱۰	شابلون گردکن	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰
۱۱	شابلون برش مدل‌های مختلف	۲۰۰,۰۰۰	۵	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	پرگار	۲۰۰,۰۰۰	۱	۲۰۰,۰۰۰
۱۳	دکمه‌زن (پرچ کن) ۳ سایز	۷۰,۰۰۰	۳	۲۱۰,۰۰۰
۱۴	دکمه‌زن (چهارپاره) ۲ سایز	۸۰,۰۰۰	۲	۱۶۰,۰۰۰
۱۵	لوپس	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	آرمیتاژ	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید
مصنوعات چرمی

ردیف	شرح	قیمت (ریال)	تعداد	قیمت کل (ریال)
۱۷	صفحه برش	۳,۲۰۰,۰۰۰	۱	۳,۲۰۰,۰۰۰
۱۸	غلنگ چسب (۳ سایز)	۱,۰۵۰,۰۰۰	۱	۱,۰۵۰,۰۰۰
۱۹	غلنگ رنگ لبه	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱	۱,۱۰۰,۰۰۰
	جمع			۱۵,۰۲۰,۰۰۰

۴) جمع هزینه‌های ثابت

ردیف	شرح	قیمت کل (ریال)
۱	مهارت آموزی	۱۸,۰۰۰,۰۰۰
۲	ابزار و تجهیزات	۱۵,۰۲۰,۰۰۰
	جمع	۳۳,۰۲۰,۰۰۰

ب) هزینه جاری

مواد اولیه

ردیف	شرح	واحد	میزان مصرف سالیانه	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱	چرم بز معمولی	فوت	۸۰	۱۷۰,۰۰۰	۱۳,۶۰۰,۰۰۰
۲	چرم بز سوپر	فوت	۶۰	۱۹۰,۰۰۰	۱۱,۴۰۰,۰۰۰
۳	چرم بز طرح دار	فوت	۸۰	۱۷۰,۰۰۰	۱۳,۶۰۰,۰۰۰
۴	چرم گاو معمولی	فوت	۴۰	۳۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	چرم گاو طرح دار	فوت	۲۰	۲۸۰,۰۰۰	۵,۶۰۰,۰۰۰
۶	چرم گاو سوپر	فوت	۲۰	۳۵۰,۰۰۰	۷,۰۰۰,۰۰۰
۷	چرم شتر مرغ	فوت	۳۰	۴۵۰,۰۰۰	۱۳,۵۰۰,۰۰۰

راه اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

راه اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

ردیف	شرح	واحد	میزان مصرف سالانه	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۸	یراق	ست	۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	چسب آهن	قوطی	۱۰	۴۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	خودکار زلهای	عدد	۱۰	۳۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	کرپ (پاک کن چرم)	عدد	۵	۸۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰
۱۲	نخ موم زده چرم دوزی	دوک	۱۵	۴۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۳	نخ تریشه	کلاف	۲۰	۱۵۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	نخ ابریشم	دوک	۵	۴۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
۱۵	رنگ لبه چرم	قوطی	۲	۱۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
۱۶	مقوای شطرنجی	ورق	۱۲	۵۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰
۱۷	آستر	یارد	۱۰	۲۵۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۱۸	لایی تکسون مکس	متر	۴	۷۵۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	کاتر قلمی	عدد	۱	۷۰۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰
۲۰	سوزن	عدد	۲	۲۴۰,۰۰۰	۴۸۰,۰۰۰
جمع					۱۱۰,۷۸۰,۰۰۰

هزینه مواد اولیه برای یک سال در نظر گرفته شده است.

ج) فروش

ردیف	محصول	تعداد	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱	کیف پول دولت و سه لت	۳۰	۱,۳۰۰,۰۰۰	۳۹,۰۰۰,۰۰۰
۲	کیفهای رودوشی سایزهای کوچک و بزرگ	۲۴	۲,۵۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	کیف دیپلمات	۱۰	۸,۵۰۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	تیکه دوزی	۶۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۷۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	کوسنهای چرم	۱۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰,۰۰۰
۶	ست زیورآلات چرم	۵۰	۹۰۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰
جمع				۳۱۹,۰۰۰,۰۰۰

د) تأمین سرمایه

مبلغ (ریال)	درصد	منبع	ردیف
۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰	آورده متقاضی ^۱	۱
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰	تسهیلات بانکی	۲
۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰	جمع	

(۱) آورده متقاضی شامل فضای کارگاه است.

ه) هزینه‌های مالی

مبلغ (ریال)	شرح	ردیف
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	کل مبلغ تسهیلات	۱
۴ درصد	نرخ کارمزد سالانه	۲
۱۳۰,۸۰۰,۰۰۰	کل مبلغ بازپرداخت	۳
۱۰,۸۰۰,۰۰۰	کارمزد کل دوره	۴
۴,۳۶۰,۰۰۰	اقساط ماهانه	۵
۵۲,۳۲۰,۰۰۰	اقساط سالانه	۶
۳ سال	مدت بازپرداخت ^۱	۷

(۱) بازپرداخت تسهیلات طی ۳ سال است که ۶ ماهه اول تنفس می‌باشد.

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید
مصنوعات چرمی

ی) صورت سود و زیان

مبلغ (ریال)	شرح	ردیف
۳۱۹,۰۰۰,۰۰۰	درآمد فروش	۱
۱۱۰,۷۸۰,۰۰۰	بهای تمام شده	۲

مبلغ (ریال)	شرح	ردیف
۲۰۸,۲۲۰,۰۰۰	سود ناخالص	۳
۴,۸۰۰,۰۰۰	هزینه‌های مالی (برای سال اول)	۴
۲۰۳,۴۲۰,۰۰۰	سود خالص بعد از کسر کارمزد (سال اول)	۵
۱۵۱,۱۰۰,۰۰۰	خالص مانده بعد از پرداخت اقساط (سال اول)	۶
۱۲,۵۹۱,۶۶۷	خالص مانده ماهانه	۷

مدل کسب و کار دوم: کارگاهی و خانوادگی چرم دوزی (نیمه اتوماتیک)

الزامات اجرای طرح

- ۱) متقاضیان حداکثر ۵ نفر که می‌توانند از اعضای یک خانواده باشند.
- ۲) متقاضیان از میان خود فردی را به‌عنوان سرپرست کارگاه معرفی نمایند.
- ۳) سرپرست کارگاه باید حتماً دارای حداقل یک‌سال سابقه کار مرتبط باشد و سابقه کار وی باید به تأیید تسهیلاتگر یا پشتیبان بنیاد برکت برسد.
- ۴) در مناطقی که اجرای طرح با مشکلاتی نظیر تأمین مواد اولیه (به‌خصوص چرم)، کوچک بودن بازار فروش و ... مواجه است، این طرح باید با وجود پشتیبان اجرا گردد.

مفروضات طرح

این روش در چارچوب طرح‌های اشتغال‌زایی بنیاد برکت است که می‌توان از ظرفیت پشتیبان استفاده نمود. از این‌رو پشتیبان ملزم به انجام وظایف زیر می‌باشد:

راه‌اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

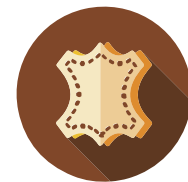

- تأیید صلاحیت فنی متقاضیان
- تأمین چرم، مواد اولیه و الگوهای برش در صورت درخواست متقاضی
- خرید تجهیزات و ابزار در صورت درخواست متقاضی
- خرید مصنوعات چرمی از متقاضی (تولیدکننده)

الف) هزینه ثابت

۱) زمین و ساختمان:

در این مدل کارگاه می‌تواند در فضای خانه راه‌اندازی گردد یا واحد مسکونی کوچکی برای کارگاه به مدت یک‌سال اجاره گردد که هزینه اجاره بها در قسمت هزینه‌های جاری آمده است.

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید مصنوعات چرمی

۲) ابزار و تجهیزات چرم دوزی

ردیف	شرح	قیمت (ریال)	تعداد	قیمت کل (ریال)
۱	چرخ راسته دوز دیجیتالی دو پایه	۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۱	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	چرخ لوئیس	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	قیچی برش چرم	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱	۱,۲۰۰,۰۰۰
۴	انبر پانچ	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱	۱,۵۰۰,۰۰۰
۵	تخته کار	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۶	خط‌کش فلزی	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۷	خط‌کش نشان	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰
۸	تخته برش و گیره فلزی (۳ عدد)	۳۰۰,۰۰۰	۱	۳۰۰,۰۰۰
۹	شابلون دوخت	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰

ردیف	شرح	قیمت (ریال)	تعداد	قیمت کل (ریال)
۱۰	شابلون گردکن	۱۰۰,۰۰۰	۱	۱۰۰,۰۰۰
۱۱	شابلون برش مدل های مختلف	۲۰۰,۰۰۰	۵	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	پرگار	۲۰۰,۰۰۰	۱	۲۰۰,۰۰۰
۱۳	دکمه زن (پرچ کن) ۳ سایز	۷۰,۰۰۰	۳	۲۱۰,۰۰۰
۱۴	دکمه زن (چهارپاره) ۲ سایز	۸۰,۰۰۰	۲	۱۶۰,۰۰۰
۱۵	صفحه برش	۳,۲۰۰,۰۰۰	۱	۳,۲۰۰,۰۰۰
۱۶	غلتنک چسب (۳ سایز)	۱,۰۵۰,۰۰۰	۱	۱,۰۵۰,۰۰۰
۱۷	غلتنک رنگ لبه	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱	۱,۱۰۰,۰۰۰
جمع				۳,۰۰۰,۸۲۰,۰۰۰

راه اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

ب) هزینه جاری

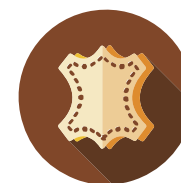
۱) مواد اولیه

ردیف	شرح	واحد	میزان مصرف سالانه	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱	چرم بز معمولی	فوت	۴۸۰	۱۷۰,۰۰۰	۸۱,۶۰۰,۰۰۰
۲	چرم بز سوپر	فوت	۳۶۰	۱۹۰,۰۰۰	۶۸,۴۰۰,۰۰۰
۳	چرم بز طرح دار	فوت	۳۶۰	۱۷۰,۰۰۰	۶۱,۲۰۰,۰۰۰
۴	چرم گاو معمولی	فوت	۲۴۰	۳۰۰,۰۰۰	۷۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	چرم گاو طرح دار	فوت	۱۲۰	۲۸۰,۰۰۰	۳۳,۶۰۰,۰۰۰
۶	چرم گاو سوپر	فوت	۱۸۰	۳۵۰,۰۰۰	۶۳,۰۰۰,۰۰۰
۷	چرم شتر مرغ	فوت	۱۲۰	۴۵۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰,۰۰۰
۸	یراق	ست	۱۲	۲,۵۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	چسب آهن	قوطی	۳۰	۴۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰

ردیف	شرح	واحد	میزان مصرف سالانه	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱۰	خودکار ژله‌ای	عدد	۲۰	۳۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	کرپ (پاک کن چرم)	عدد	۴۰	۸۰,۰۰۰	۳,۲۰۰,۰۰۰
۱۲	نخ مومزده چرم دوزی	دوک	۴۰	۴۰۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۳	نخ تریشه	کلاف	۱۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	نخ ابریشم	دوک	۱۰	۴۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰
۱۵	رنگ لبه چرم	قوطی	۱۰	۱۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	مقوای شطرنجی	ورق	۸۰	۵۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	آستر	یارد	۱۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۸	لایی تکسون مکس	متر	۴۰	۷۵۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	کاتر قلمی	عدد	۵	۷۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۰,۰۰۰
۲۰	سوزن (۲ سایز)	عدد	۱۰	۲۴۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰
جمع					۵۸۲,۳۰۰,۰۰۰

هزینه مواد اولیه برای یک سال در نظر گرفته شده است

راه اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

۲) هزینه کارگاه

ردیف	شرح	ماه	قیمت ماهیانه (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱	اجاره کارگاه	۱۲	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	آب و برق و گاز	۱۲	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع				۳۱۲,۰۰۰,۰۰۰

۳) جمع هزینه‌های جاری

ردیف	شرح	قیمت کل (ریال)
۱	مواد اولیه	۵۸۲,۳۰۰,۰۰۰
۲	هزینه کارگاه	۳۱۲,۰۰۰,۰۰۰
	جمع	۸۹۴,۳۰۰,۰۰۰

ج) فروش

ردیف	محصول	تعداد	قیمت هر واحد (ریال)	قیمت کل (ریال)
۱	کیف پول دولت و سه لث	۲۰۰	۱,۳۰۰,۰۰۰	۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	کیف‌های کراس بادی سائزهای کوچک و بزرگ	۲۵۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۶۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۳	کیف دیپلمات	۵۰	۸,۵۰۰,۰۰۰	۴۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۴	تیکه دوزی	۱۵۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	کوسن‌های چرم	۲۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰
۶	ست زیورآلات چرم	۱۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
	جمع			۱,۶۱۶,۰۰۰,۰۰۰

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید
مصنوعات چرمی

د) تأمین سرمایه

ردیف	منبع	درصد	مبلغ (ریال)
۱	آورده متقاضی ^۱	۲۵	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	تسهیلات بانکی	۷۵	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	جمع	۱۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱) آورده متقاضی شامل فضا و بخشی از ابزار و تجهیزات کارگاه چرم دوزی است.

ه) هزینه‌های مالی

ردیف	شرح	مبلغ (ریال)
۱	کل مبلغ تسهیلات	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	نرخ کارمزد سالانه	۴ درصد
۳	کل مبلغ بازپرداخت	۱,۰۲۰,۶۰۰,۰۰۰
۴	کارمزد کل دوره	۱۲۰,۶۰۰,۰۰۰
۵	اقساط ماهانه	۱۸,۹۰۰,۰۰۰
۶	اقساط سالانه	۲۲۶,۸۰۰,۰۰۰
۷	مدت بازپرداخت ^۱	۵ سال

(۱) باز پرداخت تسهیلات طی ۵ سال است که ۶ ماهه اول تنفس می‌باشد.

ی) صورت سود و زیان

ردیف	شرح	مبلغ (ریال)
۱	درآمد فروش	۱,۶۱۶,۰۰۰,۰۰۰
۲	بهای تمام شده	۸۹۴,۳۰۰,۰۰۰
۳	سود ناخالص	۷۲۱,۷۰۰,۰۰۰
۴	هزینه‌های مالی (برای سال اول)	۳۶,۰۰۰,۰۰۰
۵	سود خالص بعد از کسر کارمزد (سال اول)	۶۸۵,۷۰۰,۰۰۰
۶	خالص مانده بعد از پرداخت اقساط (سال اول)	۴۵۸,۹۰۰,۰۰۰
۷	خالص مانده ماهانه	۳۸,۲۴۱,۶۶۷

در این مدل در صورت استفاده از فضای خانه هزینه اجاره کارگاه از هزینه‌های مالی کسر شده و در این صورت خالص مانده ماهانه خانواده از این کسب و کار برابر با ۳۸,۲۴۱,۶۶۷ ریال خواهد بود.

راه‌اندازی کسب و کار تولید
مصنوعات چرمی

نکته‌ای که در خصوص محاسبات جدول فوق باید مورد توجه قرار گیرد، نوسانات اقتصادی و نرخ تورم است. از این رو، یادآوری می‌گردد، نرخ‌ها و قیمت‌های یاد شده مربوط به زمان چاپ کتاب است که احتمال دارد، در زمانی که خواننده گرامی مطالب را ملاحظه می‌نماید، تغییر کرده باشند. بنابراین برای استفاده مناسب‌تر، باید قیمت‌های روز، مبنای محاسبات قرار گیرد. با این حال آنچه مسلم است این موضوع می‌باشد؛ تغییراتی که در هزینه‌ها از نظر قیمتی رخ می‌دهد، با کمی تأخیر، در درآمدها نیز متجلی خواهد شد، از این رو، انتظار داریم، علی‌رغم نوسان قیمت‌ها، در نسبت درآمد به هزینه تغییر چندانی به وجود نیاید.

راه‌اندازی کسب‌وکار تولید
مصنوعات چرمی

فهرست منابع:

Leather Resource (2008). History

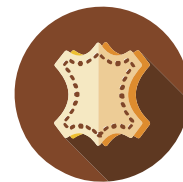
<http://www.leatherresource.com/history.html>

Liberty leather goods (no date). The History of Leather and Leather Craft.

<https://www.libertyleathergoods.com/history-of-leather/>

علیزاده، ژیلا (۱۳۷۳). تلاش برای احیای صنعت چرم. اتاق بازرگانی تیر ۱۳۷۳ شماره ۴.

<http://ensani.ir/file/download/article/20120326173215-4023-123.pdf>

فهرست منابع

مدل هادی تلاش اقتصادی برکت

تولید مصنوعات چرم
(خانگی و کارگاه خرده خانوادگی)

بنیاد برکت
تسهیل کننده فرآیند خدمت کم‌آورد